

15. března 1939 začalo nejtemnější období české historie

ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1725937-15-brezna-1939-zacalo-nejtemnejsi-obdobi-ceske-historie

Do Berlína Hácha dorazil okolo desáté hodiny večerní, hlavní jednání začalo až po půlnoci 15. března. Po úvodním prohlášení Háchy, který se snažil nastolit téma Slovenska, si slovo vzal Hitler a Háchovi stručně oznámil, že ráno v šest hodin překročí německé vojsko české hranice a případný odpor bude „brutálně všemi prostředky potlačen“. Pokud však Hácha pomůže uklidnit situaci, udělil by Hitler Čechům „jistou dávku národní svobody“. Hácha sice namítal, že nemá prostředky, jak v tak krátké době ovlivnit odpor obyvatelstva, ale dostal k dispozici telefon, aby alespoň informoval vládu a zajistil kapitulaci armády.

Poté mu bylo předloženo memorandum, kterým chtěl Hitler dokázat, že vstup vojsk není agresí, ale výsledkem dohody. Hácha s podpisem váhal, přestože byl pod silným tlakem, a dokonce dostal i srdeční záchvat. Nakonec však ustoupil a podepsal dokument, v němž „v zájmu uklidnění vkládá s plnou důvěrou osudy českého národa a české země do rukou vůdce Německé říše“. Okupace začala podle plánu v šest hodin a během dne vojska nacistického Německa obsadila české země. Zároveň byla vyhlášena samostatná a nezávislá Podkarpatská Rus.

Za nacistického protektorátu bylo v zemi popraveno minimálně 8200 lidí, na 70 tisíc českých Židů zemřelo v koncentračních a vyhlazovacích táborech, dalších 3400 lidí zemřelo při nuceném nasazení na práce v Německu. Obětí nacistického teroru se staly i celé vesnice, z těch nejznámějších Lidice a Ležáky.

České země byly v březnu obsazeny, Slovensko vyhlásilo samostatnost, ale okupován byl i někdejší východ republiky – Podkarpatská Rus, kde probíhal masivní nástup maďarských vojsk. Ta přitom měla už od listopadu 1938 jistou autonomii a dokonce vlastní vládu.

Hácha se snažil zachránit, co se dalo - neúspěšně

Počátek roku 1939 byl ve znamení zvýšeného nátlaku ze strany Německa a Maďarska. Události tak v březnu nabraly rychlý spád. V Bratislavě vyhlásil 14. března slovenský parlament samostatnost, maďarská vojska překročila hranice Podkarpatské Rusi a Maďarsko zaslalo vládě ultimátum požadující okamžité odstoupení tohoto území. Na hranicích Čech a Moravy bylo soustředěno na 200 tisíc německých vojáků a zpravodajské služby již s předstihem varovaly před hrozící okupací.

„Byla to jen otázka času, kdy si německá politika vytvoří podmínky pro to, aby ovládla střední Evropu i obsazením Česka,“ upozornil historik Pavel Zeman na to, že cesta k protektorátu začala již před mnichovskou dohodou.

V den samotné okupace i přes jasný rozkaz se mezi československými vojáky našli jednotlivci, kteří se snažili bránit. „Odpor je spojován s takovými solitéry, jako byl podplukovník Josef Mašín, který chtěl organizovat obranu ruzyňských kasáren. Když zjistil, že bylo nařízeno nebránit se, chtěl kasárna dokonce vyhodit do povětří. Zůstal v tom ale osamocen,“ popsal historik Petr Koura.